

Akt nr:
0461-P94/6

AU\$0461-P94/6

H a n d l i n g a r

innehållande 1994-06-27 antagen
ändring av detaljplan för Hammersta
4:1 i Gnesta kommun.

Akten består av 61 sid

0461-P94/6

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

H Eklöf-Lundell
0155-26 40 34

LAGAKRAFTBEVIS

1994-08-10

2023-6874-94

Lantmäteriet
Nyköpingskontoret

Tekniska nämnden
Gnesta kommun
646 80 GNESTA

94-08-11

Dnr 94/522

0461-P94/6

Detaljplan för HAMMERSTA 4:1, Gnesta kommun

Kommunfullmäktige i Gnesta kommun har den 27 juni 1994, § 130, antagit rubricerade detaljplan.

Kommunens beslut har inte överklagats. Länsstyrelsen beslutar att inte överpröva kommunens beslut att anta planen.

Förslaget har därmed vunnit laga kraft den 26 juli 1994.

H Eklöf-Lundell

Kopia till
Lantmäteriet, Nyköping
FRM - lantm enh
Strukturenheten, 2 ex

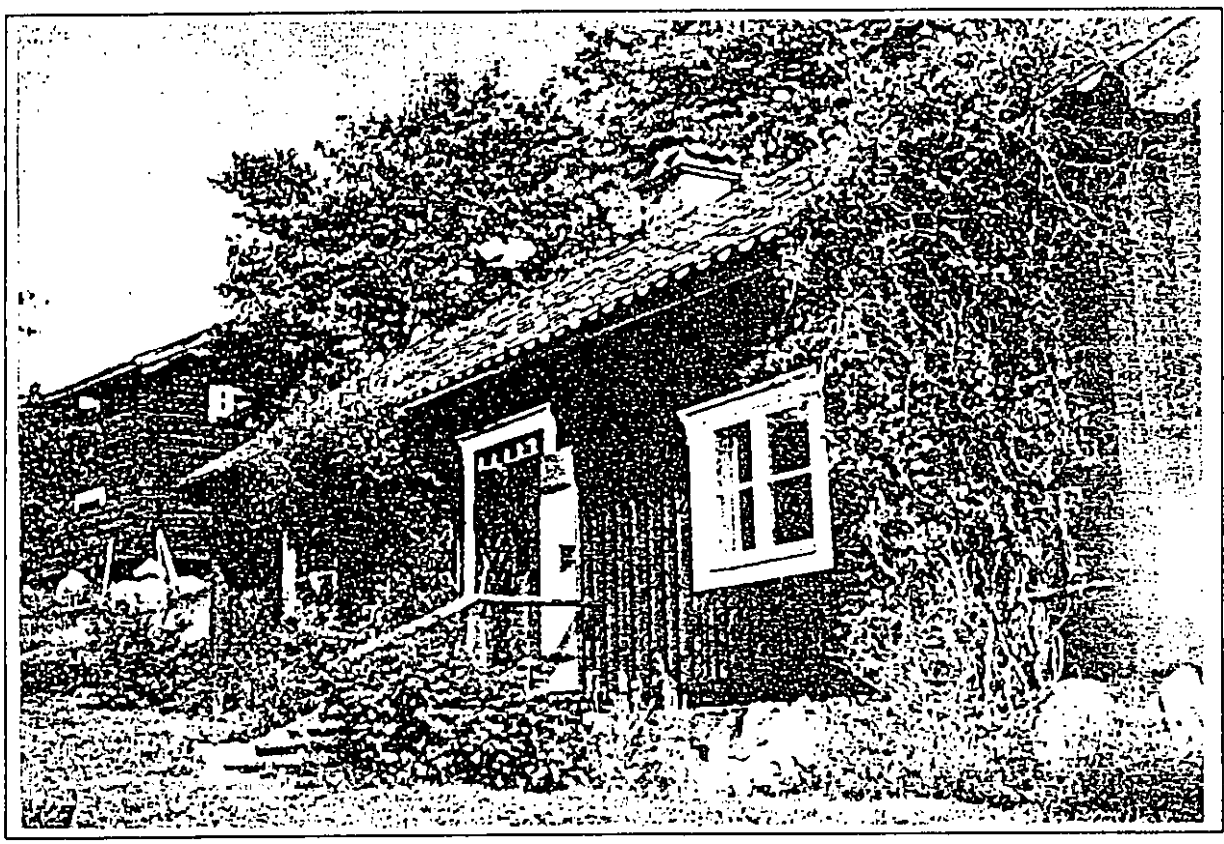
Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgiro
611 86 NYKÖPING	Stora torget 7 NYKÖPING	0155 - 26 40 00 växel	0155 - 26 71 25	351 74 - 2

ÄNDRING AV DETALJPLANER

del av Hammersta 4:1, Gnesta kommun

LÄNSSTYRELSEN I SÖDERMANLANDS LÄN Strukturenheten 94. 07. 08. Dnr
----

Tillägg till planbeskrivning, planbestämmelser, genomförandebeskrivning och fastighetsägarförteckning

INNEHÅLL

---

	sid
Planbeskrivning _____	1
Handlingar	1
Planens syfte	2
Tidigare ställningstagande	2
Förutsättningar och förändringar	2
Bakgrund	3
Tomten	3
Byggnaderna	3
Grund	4
Fasader	4
Fönster	5
Tak	5
Skorsten	6
Entréer	6
Uthus mindre än 10 m ²	7
Ombyggnad för tilläggsisolering	7
Markbehandling	7
Stängsel och grindar	8
Skärmtak	8
TV-antenn	8
Planbestämmelser _____	9
Genomförandebeskrivning _____	10
Fastighetsägarförteckning _____	11

ÄNDRING AV DETALJPLANER

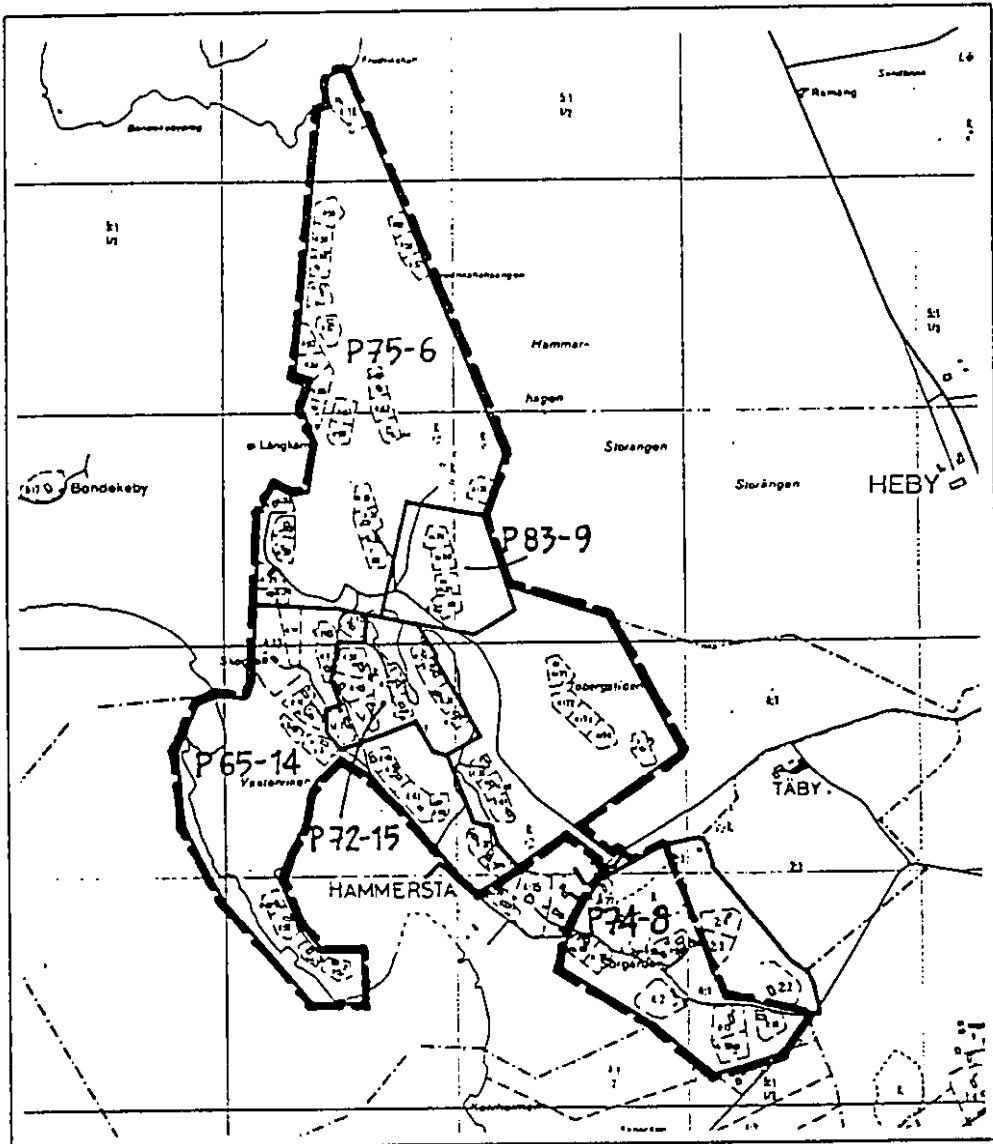
för del av fastigheterna Hammersta 4:1,
Gnesta kommun

Tillägg till detaljplanerna P65-14, P72-15, P74-8, P75-6 och P83-9:

PLANBESKRIVNING

Handlingar

Till planen hör plankartor och planbestämmelser för detaljplanerna P65-14, P72-15, P74-8, P75-6 och P83-9, samt denna planbeskrivning, planbestämmelser, genomförandebeskrivning och fastighetsägarförteckning.

Planens syfte

Syftet med planen är att bebyggelsen i området ska behålla en enhetlig karaktär, en "Hammersta stil". Om- och tillbyggnad ska underordna sig befintlig bebyggelsestil och enskilda detaljer ska samverka till en helhet.

Den karaktäristiska torpbebyggelsen som började uppföras inom Hammersta på 1960-talet är ryggåsstugor i en våning, relativt tätt grupperade inom varje fastighet men inte sammanbyggda. Fasader är utförda i stående oregelbunden panel eller liggtimmer, målade i Falu rödfärg och med enkupigt tegel, torv eller trä. Husdetaljer är utförda som breda faluröda vindskivor, vita eller brunsvarta fönsterfoder, vitspröjsade fönster och brunsvarta dörrar, ofta pardörrar, med rombisk fönsterglugg. Till det karaktäristiska hör också den diskreta inplaceringen i terrängen samt frihet från staket kring tomter, något som är avgörande för Hammerstas helhetsintryck.

Tidigare ställningstagande

I översiktsplanen anges att Hammersta ingår i ett större område, Gåsinge-Dillnäs, som är av riksintresse för kulturmiljövården. Här ska särskild hänsyn tas till kulturmiljöintresset.

Förutsättningar och förändringar

Bakgrund

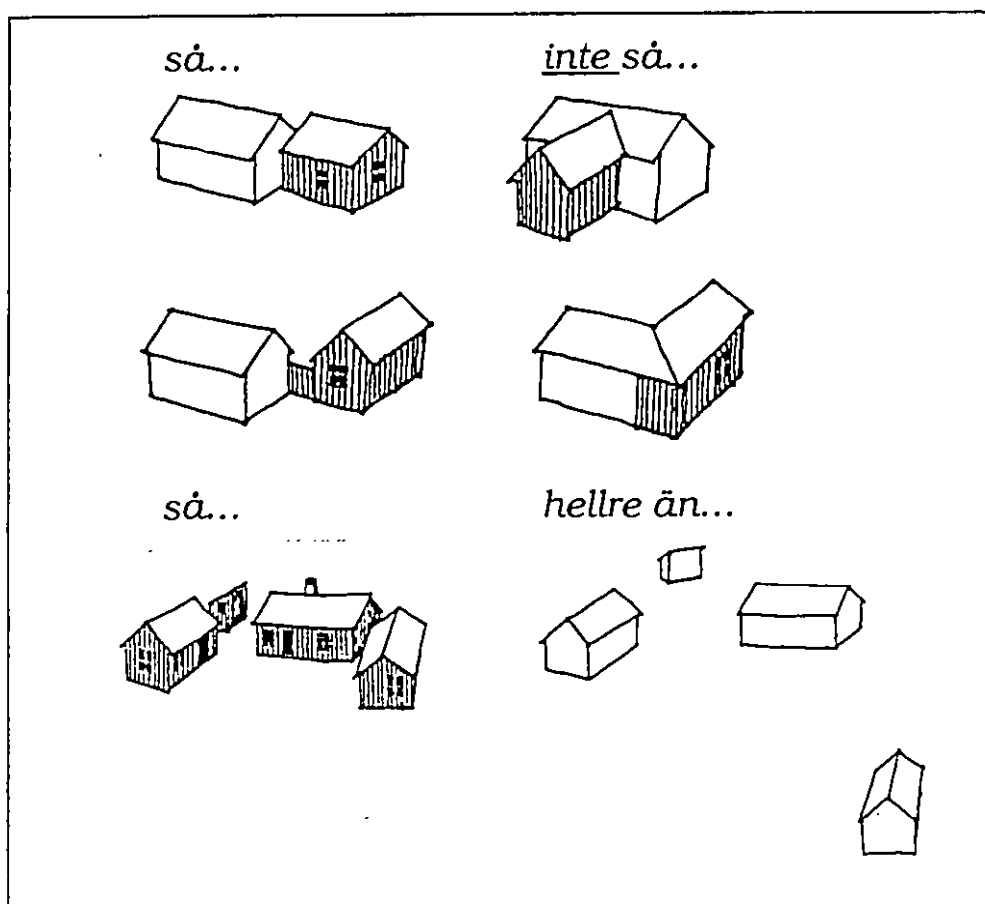
Gåsinge-Dillnäs socken samt del av Frustuna-Kattnäs socken är en gammal jordbruksbygd med rötter i bronsåldern. Landskapet och bebyggelsen är genuin med öppna odlings- och betesmarker insprängda mellan mörka skogar och ljusa insjöar, fornlämningar, medeltidskyrkor, byar och säterier.

Hammersta by har under många århundraden bestått av tre gårdar, som först i början av 1950-talet sammanlades till en fastighet med beteckningen Hammersta 4:1. Från denna har successivt avstyckats ett sjuttioal tomt för fritidsbebyggelse.

Idén bakom denna fritidsbebyggelse är att den ska utgöra komplement till stamfastighetens bondgård, vars jordbruks- och betesmark bibehållits intakt med fritidshusen känsligt inplacerade i gläntor och skogsbyn. Jordbruket och djurhållningen är en förutsättning för områdets öppna karaktär. Här finns flera typer av byggnader, de flesta nybyggda. Några äldre hus är hitflyttade.

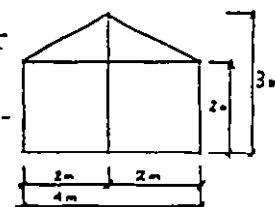
Tomten

Befintlig bebyggelse är skickligt och medvetet inplacerad i landskapet. Den ungefärliga nord-sydliga orienteringen av huskropparna samverkar med terrängen och låter rum och uteplatser veta mot öster och väster. Tillkommande byggnader bör placeras in diskret och samverka med terräng och vegetation. För att inte störa helhetsintrycket bör man undvika att placera bebyggelsen i utsatta och känsliga lägen t ex på höjder. Ofta får en sammanhållen bebyggelse en starkare karaktär än en utspridd. Byggnadens avstånd till gräns mot annan tomt bör vara minst 4,5 meter.

Byggnaderna

De första hus som byggdes inom Hammersta på 1960-talet gavs slanka proportioner. De är ryggåsstugor som är 4 meter breda, långsidorna 2 meter höga och måttet upp till taknock är 3 meter. De är inga kopior av gamla hustyper men proportioner, skala, material och färgsättning är traditionella och förankrade i bygden. Denna torpkaraktär utmärks av att vara sparsmakad och återhållsam, snickarglädje hör t ex inte hemma i området. Snarast associerar de till 1700-talets enkla parstugor i en våning.

Senare byggnader i området har gjorts kraftigare genom att byggas bredare och högre, men proportionerna är desamma. Det är dessa proportioner som är viktiga och som ska följas vid planering av tillkommande bebyggelse. Huskropparna får dock inte bli för stora. Husen ska inte vara högre än en våning (undantagen utgörs av hitflyttade hus samt av stamfastighetens och de bofastas byggnader).

Förstukvistar är främmande i Hammerstabebyggelsen, och förändrar karaktären på torpen. Detsamma gäller verandor, trädäck och altaner.

Planlösningarna följer inte några traditionella typer och varierar från hus till hus.

Grund

Många Hammerstahus har torpargrund, d v s huset är lagt på stenplintar med luft- och eventuellt kryputrymme under byggnaden. Ibland är luftrummet avtäckat med svart- eller rödmålad brädor för att man inte ska kunna se in under huset. Andra har hel stenfot, d v s hela huskroppen vilar på sten. Det är viktigt att se till att en sådan grund ventileras så att det inte går röta i huset. Källare är ovanligt i Hammerstabebyggelsen, men kan ibland vara motiverat av grundläggnings-skäl. Undvik höga, ljusa socklar, det ger lätt ett intryck av att huset "svävar".

Fasader

Det karaktäristiska materialet för Hammerstabebyggelsen är stående, ohyvlat träpanel, lockpanel eller locklist. Panelen är ofta i okantat virke eller virke med oregelbundna dimensioner t ex blandat 4" med 8", som ger fasaden en levande, varierad yta. Liggande träpanel är främmande inslag. Däremot finns några liggtimmerhus i området, bl a äldre, hitflyttade byggnader. Det finns även tre putsade hus, varav stamfastighetens är ett. Dessa utgör undantag och puts ska undvikas, liksom plåt, sten, tegel o dyl.

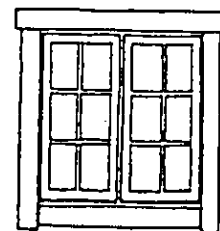
Målning utföres i falurött. Hammersta bebyggelse får sin karaktär av den färgen. Genuin Falu rödfärg har varit vanlig på träbebyggelse sedan 1700-talet. Äkta Falu rödfärg är en matt slamfärg med goda träskyddande egenskaper, lämplig på ohyvlat trä. Den tillåter träfasaden att "andas", och är lätt att komplettera när fasaden åldras och slits.

Knutarna ska inte markeras med vit eller svart färg. Vita knutar har varit ett sätt att efterlikna 1700-tals-herrgårdarnas

ljusputsade hörnmarkeringar och är en relativt sen företeelse, nationalromantik. Den hör på landsbygden i första hand hemma i egnahemsbyggandet, inte i torpbebyggelsen. Vita knutmarkeringar har inte tillämpats inom Hammersta annat i enstaka fall, och undantagsvis i torpen. Svarta knutmarkeringar kan återfinnas på traditionell uthusbebyggelse, men har inte tillämpats på Hammersta.

Fönster

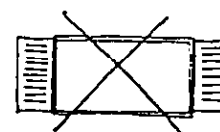
Fönstren är husets ögon och avgörande för husets karaktär. Symmetriskt placerade fönster ger ett harmoniskt utseende. Många olika fönsterformer på samma byggnad ger ett splitttrat intryck. Fönstren inom Hammersta är utåtgående och ligger i fasadliv, och har oftast stående eller kvadratisk format. Ett vanligt fönsterformat är 1x1 meter i karmyttermått. Fönstren har i allmänhet två lufter med en mittpost, där varje luft är spröjsad så att den får två, fyra eller sex rutor. Det förekommer även spröjsade enlufts-fönster. Undvik helst spröjsning som ger rutor med liggande format, vilket är en modern spröjsningsvariant. Mindre, liggande, långsmala fönster förekommer också, även de oftast spröjsade. Använd inte perspektivfönster, takfönster eller takkupor!

Fönsterfordren är breda och har minst dimensionen 4". För att undvika att vatten tränger in i skarvarna är det lämpligt att det övre, liggande fodret skjuter ut över det stående.

Fönstersnickerier (karmar, bågar och spröjsar) bör vara vita (linoljefärg är bra). Även fönsterfoder är av tradition oftast vita, men inom Hammersta är många fönsterfoder brunsvarta. Även brytningar mot grönt förekommer.

En traditionell färg på fönstersnickerier i Sverige har varit varmt ljusgrått, en färg man fick genom att blanda grön umbra eller kimrök i vit oljefärg. Utvändiga fönsterluckor är ett främmande inslag i Hammerstas torpbebyggelse.

Tak

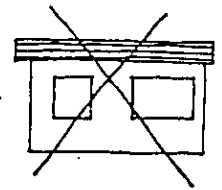
Till det som gör Hammerstabebyggelsen enhetlig hör takutformningen med väl tilltagen takfot och vindskivor. Taken är ordentligt utskjutande så att man får den tydliga och karaktäristiska skuggningen under takfoten. Ryggåskonstruktionens tre takstockar skjuter ut och är synliga i gavlarna.

Sadeltak är normalt på boningshus. Pulpettak förekommer normalt endast på bodar. Några hitflyttade hus har brutet tak.

Den karaktäristiska taklutningen är 1:2. På bodar förekommer även 1:4, men det är en olämplig vinkel för taktegel med tanke på avrinning och bör undvikas.

Takmaterialet bör vara enkupigt tegel, torv eller trä. (Obs enkupigt tegel nyttillverkas i dag.) Även taktäckning av trä eller papp förekommer på bodar. Plåt, eternit el dyl bör inte användas.

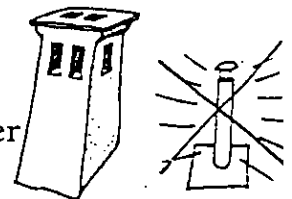

Vindskivor och vindbrädor är av trä och breda. Vindskivan bör vara minst 8" och målas i Falu rödfärg, brunsvarta förekommer även. Undvik vitt som ger huset ett mer splittrat utseende och liksom de vita knutarna, inte hör hemma i torpbebyggelsen.

Hängrännor görs av trä, invändigt klädda med takpapp och upphängda med vinkeljärn. De bör målas i brunsvart eller Falu rödfärg, ev järnvitriol eller stubbtjära. Undvik plåt- och plastrännor. "Stuprör" kan t ex anordnas i form av en hängande stör.

Skorsten

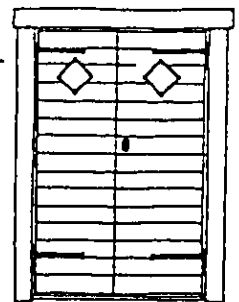
Liksom taken bidrar skorstenarna till helhetsintrycket. De flesta skorstenar inom Hammerstaområdet är murade och vitkalkade. De är oftast ganska höga och slanka. Undvik oputsat tegel, och undvik helst även plåtskorstenar. Måste sådana ändå användas se till att de är svarta, inte ljusa eller metallblanka. Samma gäller för övriga rörgenomgångar för ventilation etc.

Entréer

Ytterdörrarna har liggande profilerad, tjärad eller brunsvart-målad panel och en rombisk tittglugg. Dörren till boningshuset är vanligtvis en pardörr.

Dörrens insida är ofta målad med en ljus, "hammerstablå" färg. Komplettera med en innerdörr om ytterdörren isolerar för dåligt men inte går att ersätta av nyköpt dörr. Dörrfodren har samma dimension som fönsterfodren, 4", och är vitmålade (mer traditionellt) eller brunsvarta (vanligt inom Hammersta).

Yttertrappor är oftast enkla av trä i grova dimensioner 4"- 6", ibland i kombination med enklare sittbänkar och handledare, målade eller tjärade i svart/brunsvart.

Inbyggda förstukvistar, eller snickarglädje, hör normalt inte ihop med torpbebyggelse och bör därför inte byggas till inom Hammersta. Några hitflyttade hus av annan karaktär är dock försedda med förstukvist.

Uthus mindre än 10 m²

För uthus mindre än 10 m², s k friggebod, gäller inom Hammersta samma rekommendationer och regler som för övriga byggnader.

Ombyggnad för tilläggsisolering

De äldre byggnaderna kan vara dåligt isolerade och otäta. Notera att det är väl så viktigt att ha ett bra vindtätt skikt som att ha bra isolering. Byggnader som är utsatta för kraftig vind förlorar mycket värme genom att vindtrycket och vindsuget ökar genomströmningen. Att ha tätningslister i fönster och dörrar samt ordentligt vindtätt skikt i vägg, vindtät papp, kan därför ge bättre effekt än några extra centimeter isolering. Ofta räcker det med 10 cm isolering i ytterväggar, förutsatt att det vindtäta skiktet är noggrant utfört.

Vid tilläggsisolering är det viktigt att behålla byggnadens ursprungliga utseende. Därför är det bäst att ta ned ytterpanelen, ersätta isoleringen och förse den med vindtät papp (obs! inte plastfolie). Om ytterväggen byggs på måste fönstren flyttas ut i fasadlivet för att undvika utvändiga fönstersmygar.

Markbehandling

Hammerstabebyggelsen har torpkaraktär. Det bör gälla även markbehandlingen. Undvik att göra tomten till villatrådgård!

Avstå från stora markarbeten som kan ge ett konstlat intryck. Anpassa huset till terrängen i stället för tvärtom. Om marken sluttar kan man t ex låta husets ena sockel bli högre i stället för att plana ut marken.

Gångar ska inte asfalteras. Om det behövs, använd i stället grus eller naturstenplattor som passar in.

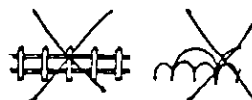
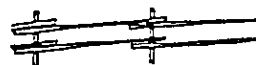
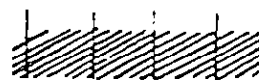
Det är viktigt att kunna åstadkomma skyddade uteplatser på tomten. Försök ordna dessa så naturligt som möjligt, direkt på marken och hellre avskärmade med växter än med plank. Upphöjda plankterrasser eller trädäck ger lätt ett konstlat intryck.

Försök spara befintliga träd och buskar. Förr i världen hade torpen i första hand en nyttotrådgård med kål, potatis, grönsaker, kanske även kryddor, humle, vinbärs- och krusbärsbuskar, äppel-, päron- och plommonträd. Vanliga prydnadsväxter var t ex syren, kaprifol, pion, isop, lavendel, löjtnantshjärtan, riddarsporre, stormhatt, lupin, lilja, rudbeckia, re-

seda, krasse, akleja och enklare rosor. Stora gräsmattor förekom inte. Idag är våra trädgårdar med självklarhet nästa uteslutande till för rekreation och avkoppling. Men det kan vara intressant, roligt och vackert att samtidigt söka sig tillbaka till en mer ursprunglig torpkaraktär i växtval och markanvändning och plantera växter som är naturliga på platsen eller har tradition som trädgårdsväxter.

Stängsel och grindar

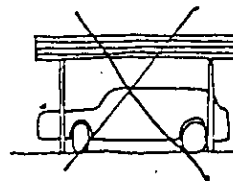
Mönstret för tomtindelningen är huvudsakligen att hålla den brukbara arealen fri för åker eller kreatursdrift. Bebyggelsen har placerats i skogsbyn eller lagts på "lågavkastande" mark. I konsekvens med detta har inhägnader i form av stängsel endast satts upp där så krävs för att hålla kreatur bort från gårdstunen. Några stängsel eller staket för att markera tomtgränser bör inte behövas inom Hammersta.

De stängsel som förekommer har i allmänhet utformats som störhägn. Murar, formklippta häckar, järnstaket och i viss mån även spjälstaket är främmande inslag inom Hammersta. Plank bör bara i yttersta undantagsfall uppföras och kräver bygglov.

Skärmtak

Skärmtak eller carport är främmande inslag inom Hammersta och bör inte förekomma.

TV-antenn

Placera ev TV-antenn diskret, inte nödvändigtvis på taket av huvudbyggnaden utan kanske i annat läge där den döljs bättre. Parabolerna känns främmande i området, och bör helst undvikas eller placeras mycket diskret.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

Med B eller F betecknat område gäller att

- bebyggelse skall placeras diskret i samverkan med terräng och vegetation
- bebyggelse skall uppföras i en våning med den sörmländska ryggåsstugan som förebild
- fasader skall utföras i trä, stående lockpanel eller liggande timmer
- fasader, knutar och vindskivor skall målas i falurött, vindskivor ev i brunsvart
- foder kring dörrar och fönster skall målas i vitt, brutet vitt, brunsvart eller falurött, fönsterkarmar och bågar i vitt eller brutet vitt
- tak skall utföras som sadeltak med lutning 1:2; annan takutformning och lägre taklutning får förekomma för bodar och uthus
- takbeläggning skall utföras av enkupigt rött lertegel, torv eller trä
- murade skorstenar skall putsas eller slammas vita och rörgenomgångar målas svart
- ytterdörrar och trappor skall utföras brunsvarta alt obehandlade
- artfrämmande byggnader eller byggnadselement som t ex carport, förstukvistar, skärmtak och höga plank får inte anordnas
- ovanstående regler gäller även vid uppförande av uthus mindre än 10 m², s k friggebod.

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Området är i stort sett utbyggt enligt detaljplanerna, ca fem fastigheter är obebyggda.

En samfällighetsförening kommer att bildas i området. En gemensamhetsanläggning upprättas för skötsel av vattenanläggning samt bad- och båtplatser.

Hammersta Gård avser att sköta om drift och underhåll av vägnätet. En fastighetsbildningsförrättning ska ske för att bilda servitut för utfartsväg för samtliga fritidsfastigheter inom Hammersta 4:1.

Gnesta kommun

Ann Lindqvist

Ann Lindqvist
Stadsarkitekt i Gnesta

Svante af Klinteberg
Hammersta gård

Eva Hägglund

Eva Hägglund
K-Konsult Infrastruktur AB

FASTIGHETSÄGARFÖRTECKNING

LÄNSSTYRELSEN I SÖDERMANLANDS LÄN Strukturenheten 94. 07. 12 Dnr
----

SAMRÅDSSAMMANSTÄLLNING

1993 11 01

enkelt planförfarande

Ändring av detaljplaner del av
Hammersta 4:1

GNESTA KOMMUN

SAMRÅDSSAMMANSTÄLLNING från enkelt planförfarande över inkomna synpunkter på förslag till ändring av detaljplaner för del av Hammersta 4:1, Gnesta kommun.

Följande myndigheter och personer har inkommit med yttranden över planförslaget vid enkelt planförfarande:

varav **ingen erinran** ;

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Fastighetsbildningsmyndigheten

Televerket

Statens Järnvägar

Banverket

Vägverket

Nyköpings Energi

Gnesta kommun (Fastighetsenheten, Byggenheten, VA-enheten, Äldre- och handikappomsorgen, Individ- och familjeomsorgen)

Hammersta 4:5, J & M Lönngrén

Hammersta 4:15, S & M af Klinteberg

Hammersta 4:20, S Hallskog

Hammersta 4:30, B & M Wineus

Hammersta 4:59, N-O & A Drangert

Hammersta 4:66, J-P Estradas

Hammersta 4:67-68, J-M & B Wahling Bexhed

Hammersta 4:74, J & g Häggström

varav följande har haft **erinran**;

Gnesta kommun, Miljöenheten

Hammersta 4:6, T Sidenblad

Hammersta 4:10, M Eltell

Hammersta 4:40, A Köhlmark eu

Hammersta 4:54, M & C Sundvall

Hammersta 4:81, R Ljungqvist

Synpunkter med kommentarer

Gnesta kommun, Miljöenheten

Den vattenförening som tillskapas kommer att få samma krav som gäller för Hammersta idag. Om någon annan än Svante af Klinteberg blir ordförande ska nyvald ordförande kontakta miljökontoret för vidare information.

I norra delen av området kan radon förekomma. De redovisade torpargrunderna är ett relativt bra radonskydd. Möjligen behöver enstaka hus fler ventiler i grunden än normalt.

Kommentar:

Radonfrågan tas inte upp i planförslaget eftersom riskerna betraktas som relativt små och det är bra åtgärdat. Vid ytterligare frågor kontakta Miljöenheten i Gnesta kommun.

Hammersta 4:6, T Sidenblad

Av Plan- och bygglagen 5 kap 36 § framgår att åtgärder som avses i 8 kap 4 § första stycket 3-6 och som inte kräver bygglov inte behöver ta hänsyn till detaljplan. Den sista bestämmelsen i planförslaget är därför ogiltig och bör utgå. Det gäller även i viss mån den näst sista bestämmelsen, men den kan kvarstå.

Planbeskrivningen innehåller ett antal felaktigheter som dock är av mindre allvarlig art. T ex bör skrivningen om TV-antenners formuleras på så sätt att alla TV-antenners ska målas svarta och placeras under taklinjen och så att de syns så lite som möjligt från vägen.

Kommentar:

Planbestämmelsen om friggebodar utgår. Friggebodarna ska i skälig utsträckning följa bestämmelserna i 3 kap 1§, "Byggnader ska ha en yttre form och färg, som är lämplig för byggnaderna som sådana och ger en god helhetsverkan." Däremot införs lovplikt för omfärgning av en och tvåbostadshus samt komplementbyggnader i värdefull miljö, enligt 8:6, pkt 2. Detta för att generellt kunna kommunicera vid en omfärgning av husen.

Vad gäller innehållet i planbeskrivningen finns inga motstridigheter mellan synpunkterna och planförslagets beskrivning varför den kvarstår.

Hammersta 4:10, M Eftell

Ett utomordentligt, väl genomtänkt förslag som med stor tillfredsställelse accepteras.

Hammersta 4:40, eu A Köhlmark

- Kartan på sidan 1 är omöjlig att läsa.
- Allmänna synpunkter på textens begriplighet, viss omdisposition av texten samt komplettering av bilder.
- Planbestämmelserna bör ändras till;
Svarta knutbräder på uthus får förekomma .
Takbeläggning av papp på uthus får förekomma

Planens juridiska status och användning bör närmare beskrivas.

Det bör anges hur existerande avvikelser från planen ska hanteras och hur planen kommer att användas när nya avvikande bygglov söks.

Markägarförteckning för Hammersta 4:40 ändras till:

Eva Köhlmark
Bävervägen 44
161 45 BROMMA

Kommentar:

Kartan på sidan 1 avser endast att visa avgränsningen av planområdet inom vilket planbestämmelserna kommer att gälla. För närmare studier måste befintliga plankartor användas. Föreslagna planbestämmelser kommer att tillhöra befintliga plankartor när planbestämmelserna vunnit laga kraft. Detta är s k tilläggsbestämmelser.

Justeringar i texten är i huvudsak utförd enligt föreslagen revidering.

Planbestämmelserna vad avser utformning kvarstår enligt förslaget. Bestämmelserna har framtagits under gemensamma diskussioner och har en bred förankring i övrigt.

”Ändring av detaljplaner del av Hammersta 4:1” är en detaljplan som vilken annan detaljplan. Det innebär att det är ett juridiskt dokument och prövar markens lämplighet för bebyggelse och reglering av bebyggelsemiljöns utformning. Planen ska följas vid t ex bygglovansökan.(För vidare information kring detaljplaner kontakta byggenheten i Gnesta kommunen.)

Befintliga avvikelser från planen kan åtgärdas först vid nästa bygglovfall inom fastigheten. Vissa fastigheter i planen avses få specialbestämmelser dvs bestämmelserna gäller endast i skäligen utsträckning.

Bygglov för ny bebyggelse ska följa planen. Mindre avvikelser kan göras men endast inom ramen för vad som anges i detaljplanens syfte, enligt PBL.

Hammersta 4:54, M & C Sundvall

Planbeskrivningen saknar närmare beskrivning av icke karaktäristisk torpbebyggelse, dvs äldre hus flyttade till Hammersta.

Planbestämmelserna bör kompletteras med byggnader uppförda under senare delen av 1800-talet.

Kompletteringarna ska omfatta;

- färgsättning på knutar och vindskivor
- fönster
- förekomst av och färgsättning på förstukvistar och portar
- taklutning och skortstenar
- fasader med liggande panel

Det är inte alltid säkert att en nybyggnad i anslutning till ett 1800-talshus ska vara en sk ryggåstuga. Hänsyn måste tas till befintlig omgivning.

Kommentar:

Frågan bör lösas så att de fastigheter som inte överensstämmer med de generella hustyperna inom området markeras i planen och för dessa gäller att; bestämmelserna enligt beteckning B eller F endast tillämpas i skäligen utsträckning.

Hammersta 4:81, R Ljungqvist

Utsända handlingar överensstämmer i allt väsentligt med Eva Rudbergs m fl utmärkta Hammersta manifest.

Det finns inga invändningar mot att införa särskilda bestämmelser för Hammersta. Kravet på bygglov bör endast utökas i de fall markägaren önskar göra avsteg från planen. En friggebod bör kunna uppföras utan bygglov när bestämmelserna efterlevs.

Dispenser från bestämmelserna bör kunna ges om helhetsintrycket av Hammersta-miljön inte förstörs. Bodar bör kunna uppföras utan att vara ryggåstugor om de målas röda. Gäller inte detta avstyrks förslaget.

Vid dispensansökan bör yttrande inhämtas från Hammersta Byalag.

Planbestämmelserna är för detaljerade. Det bör räcka med att bebyggelsen ska ha den sörmländska ryggåstugan som förebild, med tillägget att alla hus ska uppföras i trä, vara målade i falu rödfärg och ha byggnadsdetaljer målade i svart, brunsvart, vitt eller brutet vitt samt ha takbeläggning av rött lertegel, torv eller trä.

Planbestämmelserna kvarstår enligt förslaget. Bestämmelserna har framtagits under gemensamma diskussioner och har en bred förankring i övrigt inom området.

Vissa justeringar föreslås av planbestämmelserna vad gäller svenska språket.

Kommentar:

Friggebodar kan alltid uppföras utan bygglov men bör följa planens intentioner om helhetskaraktär enligt PBL 3 kap 1 §, se vidare kommentaren till Hammersta 4:6.

Bygglovplikt för omfärgning av en- och tvåbostadshus och mindre komplementbyggnader bör däremot införas i planen för att säkerställa dess intentioner.

Dispens ges inte längre enligt PBL däremot kan en mindre avvikelse från detaljplanen ges vid bygglovansökan om avvikelsen innebär att detaljplanens syfte följs. I detta fall innebär syftet i detaljplanen att behålla en enhetlig karaktär enligt "Hammerstastilen".

Den språkliga granskningen har justerats däremot inte direkta ändringar i innehållet.

Sammanfattning

- * Planbestämmelsen om friggebodar utgår.
- * Planbestämmelserna görs mer generella för de äldre hus som är flyttade till Hammersta och inte direkt ingår i "Hammersta stilen".
- * Bygglovplikt för omfärgning av en- och tvåbostadshus samt mindre komplementbyggnad införs.

Gnesta kommun

Ann Lindqvist

Ann Lindqvist
Stadsarkitekt i Gnesta

Svante af Klinteberg

Svante af Klinteberg
Hammersta gård

Eva Hägglund

Eva Hägglund
Tyréns Infrakonsult AB

Fastighetsförteckning rörande detaljplan , Hammersta 4:1

LÄNSSTYRELSEN I SÖDERMANLANDS LÄN
Struktureenheten
Gnesta-kön
94. 07. 08.
Dnr

Inom planområdet

Hammersta 4:2	Klaus o Elisabet Unger Lutzengatan 4 11520 Stockholm
Hammersta 4:5	Jörgen o Margareta Lönngren Ormvråksvägen 16 75652 Uppsala
Hammersta 4:6	Thomas o Cecilia Sidenbladh Lokattsvägen 53 16137 Bromma
Hammersta 4:7	Ulf von Brömsen Gjutarvägen 15 14600 Tullinge
Hammersta 4:8	Bengt o Monica Rydén Drottninggatan 101 11360 Stockholm
Hammersta 4:9	Nils o Gun von Sydow Taptogatan 4 11528 Stockholm
Hammersta 4:10	Leif o Marika Eitell Fredrikshovsgatan 10 11522 Stockholm
Hammersta 4:11	Arne o Birgit Remröd Nyängsvägen 54 16139 Bromma
Hammersta 4:12	Sigvald Troeli o Maud Björkenfeldt Sköntorpsvägen 126 12053 Årsta
Hammersta 4:13	John o Aina Jonsson Göta Landsväg 171 12535 Älvsjö
Hammersta 4:14	se ovan
Hammersta 4:15	Svante o Margareta af Klinteberg Hammersta Gård 64600 Gnesta

forts

Fastighetsförteckning rörande detaljplan , Hammersta 4:1, Gnesta k:n,

Hammersta 4:16	Maria o Cecilia af Klinteberg Hammersta Gård 64600 Gnesta
Hammersta 4:46	Hans o Anna Serrander Skånegatan 107 11635 Stockholm
Hammersta 4:17	Chatarina Wahren Vanadisvägen 22 B 11346 Stockholm
Hammersta 4:18	Lena Nyman Sveavägen 74 11359 Stockholm
Hammersta 4:19	Mauritz Wallin Hammersta Gård 64600 Gnesta
Hammersta 4:20	Staffan Halleskog Stråkvägen 52 A 18340 Täby
Hammersta 4:21	Arne Hofsjö Parkvägen 45 18351 Täby
Hammersta 4:22	CarlEvert o Gunvor Liliegren Wollmar Yxkullsgatan 14 11650 Stockholm
Hammersta 4:23	Anders o Ingrid Törnblom Floragatan 15 B 11431 Stockholm
Hammersta 4:24	Lennart o Christina Waldén Ryrttarvägen 53 18141 Stockholm
Hammersta 4:25	LarsAnders Karlberg Frejgatan 47 11349 Stockholm
Hammersta 4:26	Claes Månsson o Marja Kemppi Fregattvägen 8 18137 Lidingö
Hammersta 4:27	Rolf o Marianne Dahl Norrkroken 17 18165 Lidingö
Hammersta 4:28	Staffan o Gunilla Sundberg GrevTuregatan 75 11438 Stockholm

forts

Fastighetsförteckning rörande detslplan , Hammersta 4:1, Gnesta k:n.

Hammersta 4:29	Klas Burling Nybrogatan 64 11441 Stockholm
Hammersta 4:30	Bengt o Maud Winéus Öregrundsgatan 18 11528 Stockholm
Hammersta 4:31	Sven o Margareta Esplund Diligensvägen 56 13148 Nacka
Hammersta 4:32	Lennart o Eleonore Kjellgren Grevgatan 54 11458 Stockholm
Hammersta 4:33	Lars o Ingris Sjöstedt Bergsprängaregatan 8 B 41259 Göteborg
Hammersta 4:34	Bure o Britt Malmström Karlavägen 15 11431 Stockholm
Hammersta 4:35	Jan o Kersin Skillstedt Skarpskyttevägen 12 15020 Järna
Hammersta 4:36	Lena Olofgörs Döbelngatan 67 A 11352 Stockholm
Hammersta 4:37	Birgitta Stockman Kommendörsgatan 24 11448 Stockholm
Hammersta 4:38	Lars o Gunilla Cernerud Mejselvägen 26 12638 Hägersten
Hammersta 4:39	Alice Macksey Sibyllegatan 7 11451 Stockholm
Hammersta 4:40	Bo o Eva Köhlmark Stora Mossens Backe 9 16137 Bromma
Hammersta 4:41	Rolf o Margareta Sundberg Nämndemansbacken 105 12232 Enskede

forts

Fastighetsförteckning rörande detaljplan , Hammersta 4:1, Gnesta k:n.

Hammersta 4:42	Björn o Monica Wahlqvist Nyponggränd 12 18245 Enebyberg
Hammersta 4:43	Håkan o Annika Mattsson Valhallavägen 36 11422 Stockholm
Hammersta 4:44	Magnus o Eva Torén Döbelnsgatan 51 11352 Stockholm
Hammersta 4:45	Bertil o Mona Fajersson Byvägen 7 13334 Saltsjöbaden
Hammersta 4:46	Bengt o Margit Hjelm Karlbergsvägen 69 11335 Stockholm
Hammersta 4:47	Egon Cernerud Jenny Linds Gata 5 12664 Hägersten
Hammersta 4:48	Ingvar Siljendahl o Madeleine Odenstad Kryssarvägen 11 18354 Täby
Hammersta 4:49	Bo Ridderström o Eva Rudberg Tntogatan 43 11742 Stockholm
Hammersta 4:50	Claes o Elisabet Wallin Sibyllegatan 23 11442 Stockholm
Hammersta 4:51	Karl O Malmenfelt Skogsfrugränd 6 16138 Bromma
Hammersta 4:52	Per Karlsson o Lotta Malmenfelt Pontonjärsgatan 18 11237 Stockholm
Hammersta 4:53	Eva Ahnwall Spångavägen 49 16148 Bromma
Hammersta 4:54	Mats o Christina Sundvall Mjölnerbacken 25 17248 Sundbyberg

Datum
1993-06-30

sid 5 (6)

forts

Fastighetsförteckning rörande detaljplan , Hammersta 4:1, Gnesta k:n,

Hammersta 4:55	Börje o Märta Haag Ekorrstigen 11 15023 Enhöma
Hammersta 4:56	Monica Nordstedt Kapellgränd 17 11621 Stockholm
Hammersta 4:57	se ovan
Hammersta 4:58	Ulf o Anna Thaug Valkyriavägen 11 17249 Sundbyberg
Hammersta 4:59	NilsOlof o AnnMarie Drangert Bangatan 12 15132 Södertälje
Hammersta 4:60	Sten o Helena Ohlsson Dahlgatan 41 15134 Södertälje
Hammersta 4:61	Olle o Maria Sandell Thulegatan 42 11353 Stockholm
Hammersta 4:62	Thomas Nilsson o Lotta Eriksson Järvastigen 4 11353 Stockholm
Hammersta 4:63	Vanja Karlsson Täppgatan 11 B 15133 SÖDERTÄLJE
Hammersta 4:64	Per Erik o RosMarie Karlsson Skrakvägen 2 14172 Huddinge
Hammersta 4:65	Pelle Björklund o Anita Hjelte-Björklund Döbelnsgatan 38 A 11352 Stockholm
Hammersta 4:66	JanPeter Estradas Karlavägen 28 11431 Stockholm
Hammersta 4:67	JanMikael Bexhed o Birgitta Wahling- Bexhed Nybrogatan 45 B 11439 Stockholm
Hammersta 4:68	se ovan

forts

Fastighetsförteckning rörande detaljplan , Hammersta 4:1, Gnesta k:n.

Hammersta 4:69	Lars o Gunilla Edman Hammersta Gård 64600 Gnesta
Hammersta 4:70	se ovan
Hammersta 4:71	Göran Vigerland Roslagsgatan 14 11355 Stockholm
Hammersta 4:72	se Hammersta 4:38
Hammersta 4:73	Richard Månsson o Jenny Rahm Fregattvägen 15 18137 Lidingö
Hammersta 4:74	Jan o Gunilla Häggström Gryningsvägen 32 16353 Spånga
Hammersta 4:75	Ingrid Petrini Brännarstigen 2 13431 Gustavsberg
Hammersta 4:76	Jan o Lotta Lundqvist 30, Uppar Adison Gardens London W1 48 AJ England
Hammersta 4:77	Ingela Sönne Karlbergsvägen 45 11334 Stockholm
Hammersta 4:78	Mauritz Karlsson o Kerstin Molin Gåsinge By 64600 Gnesta
Hammersta 4:79	Tommy Johansson o Inger Adolfsson Birger Jartsgatan 107 11356 Stockholm
Hammersta 4:80	Lennart o Yvonne Winblad Narvavägen 27 11460 Stockholm
Hammersta 4:81	Richard Ljungqvist Niordvägen 7 18265 Djursholm
Hammersta 4:82	Torbjörn o Inger Åkerstedt Hagagatan 15 E 11347 Stockholm

GNESTA KOMMUN

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

1994 06 27

KONSTITUTIONEN I SÖDERMANLANDS LÄN
Strukturerheten
94. 07. 14
Dnr 2023-6874-94

Kommunfullmäktige

Plats och tid

Kommunkontoret Gnesta kl 19.00-23.35, ajournering kl 20.40-21.00

Beslutande ledamöter

Sibylle Ekengren, ordf, ej § 135, Vera Ekstrand, v ordf, Ulf Bergner, v ordf, ej § 129, Sven Anderson, Birger Mejer, Per Svensson, Bengt Sörblad, Inga-Britt Andersson, Wäinö Andersson, Christina Gustafsson, Kerstin Landin, Alf Uddberg, Göran Benedicks, Catrin Cedvén, Marianne Albers, Kjell Bernhardsson, Jonny Karlsson, Curt Larsson, Kurt E Larsson, Gert Nilsson, Berit Sjölander, Björn Svallfors, Torsten Gustavsson, Christer Westling, Sten E Karlsson, ej § 135, Madelene Gustafsson

Tjänstgörande ersättare

Lars Nordzell, Christina Carlsson, Alf Johansson, Roger Sیدestam, Sören Berglund § 129, Lars-Göran Winqvist § 135

Ersättare

Lena Lindberg, Lars Lind, t o m § 128, Sören Berglund, Torsten Fredriksson, Lars-Göran Winqvist, Hillevi Erlandsson

Justeras att justera

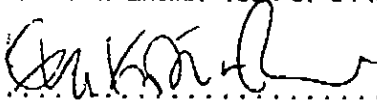
Wäinö Andersson (ers Inga-Britt Andersson)
Kurt E Larsson (ers Ulf Bergner)

Tid och plats för justering

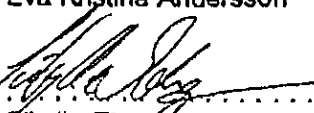

Kommunkansliet 1994 07 04 kl 13.00

Underskrifter

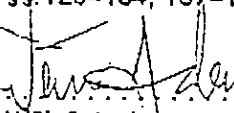
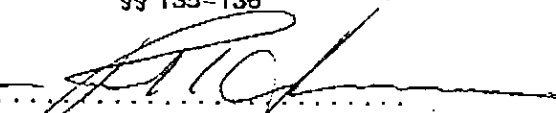
Sekreterare

..... §§ 126-148
Eva Kristina Andersson

Ordförande

.....
Sibylle Ekengren Vera Ekstrand
§§ 126-134, 137-148 §§ 135-136

Justerande

.....
Wäinö Andersson Kurt E Larsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

1994 06 27

Datum för
anslags uppsättande

1994 07 05

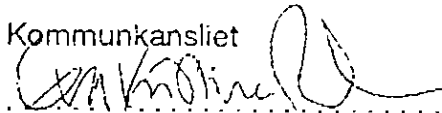
Datum för
anslags nedtagande

1994 07 26

Förvaringsplats för
protokollet

Kommunkansliet

Underskrift

.....
Eva Kristina Andersson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- § 126 Övertagande av betalningsansvar för del av Gnesta tennisklubbs lån samt besvarande av motion ang verksamhet vid Gnesta tennisklubb
- § 127 Besvarande av motion ang fritidsverksamhet samt stödet till föreningar
- § 128 Besvarande av motion ang återinförande av läkarronder på Liljedalshemmet, Dagaborg samt Frustunagården
- § 129 Besvarande av interpellation ang avvecklingen av gymnastiksalen i brandstationen
- § 130 Ändring av detaljplan del av Hammersta 4:1, Gnesta kommun
- § 131 Revisionsberättelse 1993 och fråga om ansvarsfrihet
- § 132 Årsredovisning 1993
- § 133 Tertialrapport 1/1994
- § 134 Regler för Årets ideella insats i Gnesta
- § 135 Yttrande över överklagat beslut om propositionsordningen i samband med antagande av budget för 1994
- § 136 Interpellation ang Gnesta kommuns ställningstagande vid Södermanlands Läns Trafik ABs bolagsstämma (Lita-affären)
- § 137 Interpellation ang Gnesta kommuns negativa ställningstagande till utökad turtäthet på pendeltågen
- § 138 Interpellation ang utvärdering av vaktmästarorganisationen
- § 139 Interpellation ang insamlingsboxar från UFF
- § 140 Motion ang förbud mot vattentoaletter
- § 141 Motion ang strand- och åpromenad mellan Frustuna kyrka och Sigtuna, samt gång- och cykelväg till Visbohammar

- § 142 Motion ang avloppsrening via 'våtmark' i Gnesta/(Södertälje)
- § 143 Motion ang översyn av regler och rutiner för inköp av kontorsmaterial, material vid byggnationer o dyl
- § 144 Motion ang inköp av ODAL-fastigheten i Gnesta
- § 145 Motion ang försäljning av Näckrosbuss AB
- § 146 Fråga ang strandpromenad vid Frösjöns södra strand
- § 147 Anmälningssärende
- § 148 Hälsningsord

Ed